

บรรณานุกรม

- กิ่งแก้ว อัดถากร “คติชาวบ้าน” *คู่มือวิชาภาษาไทยเล่ม 3* หน้า 309—316 หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู ครูสภา 2512.
- กิ่งแก้ว อัดถากร *วรรณกรรมจากบ้านใน* เอกสารนิเทศการศึกษา กรมการฝึกหัดครู ครูสภา 2513,
444 หน้า.
- กิ่งแก้ว อัดถากร “คติชนวิทยา” *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรามคำแหง* รายงานการสัมมนา
วัฒนธรรมพื้นบ้านไทยและมลายู ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 10—11 กรกฎาคม 2518
- กุหลาบ มัลลิกะมาส, ศาสตราจารย์ *คติชาวบ้าน* พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ คุณหญิงवास
ประสาธธาตุการย์ รพ. ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง 2516 373 หน้า.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส, ศาสตราจารย์ “แฉ่งวรรณกรรมคติชาวบ้าน” *วัฒนธรรมไทย* 7 : 22—26
กันยายน 2507.
- คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ *ประเพณี*
พื้นเมืองและนิทานพื้นเมืองภาคเหนือ ครูสภา 2514 92 หน้า
- จันทร์ศรี สุปัญญากร *วรรณกรรมไทยรามัญจากตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัด*
สมุทรปราการ ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2517
265 หน้า.
- เจือ สตะเวทิน *คติชาวบ้านไทย* สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย 2517 149 หน้า.
- ชัยสิทธิ์ เศรษฐบุบผา “สุภาษิตอีสาน” *วัฒนธรรมไทย* 7 : 33—40 พ.ย. 2516, 8 : 39—46 ธ.ค. 2516,
9 : 43—57 ม.ค. 2517, 10 : 41—48 ก.พ. 2517, 12 : 49—54 เม.ย. 2517 1 : 44—51
พ.ค. 2517 กองวัฒนธรรม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชำนาญ รอดเหตุภัย *วรรณกรรมไทยลือ ตำบลห้วยวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดเชียงราย* ปรินิพนธ์
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2517 349 หน้า.
- ทองสืบ สุขุมารค “คำพังเพย” *วัฒนธรรมไทย* 39—44 ธันวาคม 2512.

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา "คติชาวบ้าน" *คู่มือวิชาภาษาไทยเล่ม 3* หน้า 303—305 เอกสารนิเทศ
 การศึกษา กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ 2512.

น้อย ผิวผัน *นิทานท้าวเต้าคำ เล่ม 2* คลังน่านาวิทยา 2504 62 หน้า

บุญเรือง จรรยาศรี *มรดกชาวอีสาน* โรงพิมพ์ประยูร 2505, 617 หน้า.

ประพนธ์ เรืองณรงค์ *ตำนานการละเล่นและภาษาชาวใต้* โอเดียนสโตร์ 2519 103 หน้า.

พล กลับดี "เพลงบอก" *วัฒนธรรมไทย* ปีที่ 14 : 5 : 23—27 ก.ย. 2517 กองวัฒนธรรม กรมการ
 ศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ไพโรธ เลิศพิริยกุล *คติชาวบ้านลานนาไทย* สุริวงส์บุ๊คเซนเตอร์ เชียงใหม่ 2516 229 หน้า.

ภิญโญ จิตต์ธรรม *คติชาวบ้านอันดามัน 1 เพลงชาวบ้าน* ร.พ. เมืองสงขลา 2516 96 หน้า.

ภิญโญ จิตต์ธรรม *เพลงร้องเรือ* ส. การพิมพ์ 2509 198 หน้า.

ภิญโญ จิตต์ธรรม *ภาษิตชาวบ้าน* วิทยาลัยครูสงขลา 2517 148 หน้า.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ *ปริศนาคำโคลงและความเรียง* พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงาน
 ฉาบนักิจศพ นางอนงค์ นฤมิตรเรขการ 2519 216. หน้า

มนตรี ตราโมท *การละเล่นของไทย* พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายนพ บุณยเกียรติ
 ห้างหุ้นส่วนจำกัดชนิษฐ์การพิมพ์ 2518 86 หน้า.

มณี พยอมยงค์ *ประวัติและวรรณคดีลานนา* สุริวงส์บุ๊คเซนเตอร์ เชียงใหม่ 2516 172 หน้า.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม *การละเล่นพื้นเมืองของชาวภาคอีสาน* เอกสารประ-
 กอบการสัมมนาศิลป 2518 37 หน้า.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม *ความเชื่อและสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจของชาวอีสาน*
 เอกสารการวิจัยฉบับที่ 6 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม 2518 69 หน้า.

วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา *คติชาวบ้านอำเภอสติงพระ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา* วิทยาลัย
 วิชาการศึกษาสงขลา รพ. เมืองสงขลา 2513 245 หน้า.

วิพุธ ไสภวงศ์ "ปริศนาคำทาย" *ชาวกรุง* ปีที่ 19 เล่ม 4 มกราคม 2509.

ราชบัณฑิตยสถาน *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2493* รพ. รุ่งเรืองธรรม พิมพ์ครั้งที่ 7
 2507 1053 หน้า.

ศิลป์ปากร, กรม ด้ทธิธรรมเนียมภาคที่ 25 การเล่นเพลง พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทาน
เพลิงศพ นายอรัญ สัจจะเวทะ รพ. พิมเศศ 2516 28 หน้า.

สงวน โชติสุวรัตน์ ประเพณีลานนาไทยและพิธีกรรมต่างๆ ประเทืองวิทยา เชียงใหม่ 2518
384 หน้า.

สงวน โชติสุวรัตน์ อู่ค้ำเมืองและน้ำเทียวเชียงใหม่ลำพูน สุวีวงศ์บุ๊คเซนเตอร์ เชียงใหม่ 2516
348 หน้า.

สมภพ จันทรประภา เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง นาฏศิลป์และดนตรีไทย สถาบันไทย
คดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 23—25 มิถุนายน 2515.

สุวีวงศ์ พงศ์ไพบุลย์ คติชาวบ้านบักข์ใต้ สำนักพิมพ์ก้าวหน้า 2512 210 หน้า.

สุมาลย์ เรืองเดช เพลงพื้นเมืองจากพนมทวน เอกสารนิเทศการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู ครูสภา 2518 236 หน้า.

สุมิตร คุณานุกร ภาษาท่าทาง รพ. สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด 2519 307 หน้า.

อมรรตุนารักษ์, จมื่น (แจ่ม สุนทรเวช) กำเนิดนานสกุลเดิม 1 ครูสภา 2511 312 หน้า.

อนุมานราชชน, พระยา การศึกษาเรื่องประเพณีไทยและชีวิตชาวไทยสมัยก่อน สำนักพิมพ์
คลังวิทยา 2515 478 หน้า.

อนุมานราชชน, พระยา เชื้อชาติภาษาและวัฒนธรรม กองวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ ครูสภา 2515 50 หน้า.

อนุมานราชชน, พระยา วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ของไทย รพ. เจริญธรรม 2516 492 หน้า.

อานนท์ อากาภิรม สังคมวัฒนธรรมและประเพณีไทย รพ. แพร์พิทยา 2519 146 หน้า.

Bascom, William, "Folklore and Anthropology" *Journal of American Folklore*, Vol. 66 p.p.
283—290 1953.

Brunvand, Jan Harold, *The Study of American Folklore*, W.W. Norton & Company Inc ; New
York 1968, 383 p.p.

Coffin, Tristram, *American Folklore*, Voice of America United States Information Agency
Washington D.C. 1968, 325 p.p.

Dorson, Richard Mercer, *American Folklore*, The University of Chicago Press, 1959 328 p.p.

- Dundes, Alan, *The Study of Folklore*, Prentice-Hall Inc ; Englewood Cliffs, N.J. 1965 481 p.p.
- Ekman, Pual, "Face Muscles Talk Every Language" *Psychology, Today*, Vol. VIII No. 4
35—39 September 1975.
- Emrich, Marion V., *Child's Book of Folklore*, The Dial Press, New York, 1947, 240 p.p.
- Jacobs, Melville, *The Content and Style of an Oral Literature*, The University of Chicago
Press 1959 285 p.p.
- Leach, Maria, *The Standard Dictionary of Folklore Mythology and Legend*, Funk & Wagnalls
Company, New York, 1950, (2 Vols) 1196 p.p.
- Massi, Henri, *Persian Beliefs and Customs*, Human-Relations Area Files, New Haven 1954.
- Pelto, Pertti J., *The Study of Anthropology*, Charles E. Merrill Books Inc ; U.S.A. 1966 118 p.p.
- Reaver, J. Russell & Boswell, George W., *Fundamentals of Folk Literature*, Anthropological
Publications, The Netherlands 1962, 221 p p.
- Srivastava, Sahab Lal, *Folk Culture and Oral Tradition*, Shakti Malik, Abhinav Publications
New Delhi, 1974, 404 p.p.
- Thompson, Stith, *Four Symposia on Folklore*, Indiana University Press, Blomington, 1953
340 p.p.
- Thompson, Stith, *The Folktale*, Holt Rinchart and Winston Inc ; New York, 1946, 510 p.p.

คำถามประจำบทที่ 1

1. คหิชาชาวบ้านมีกี่ประเภท อะไรบ้าง จงยกตัวอย่างประกอบ
2. ข้อมูลต่อไปนี้จักเป็นคหิชาชาวบ้านประเภทใด
การแห่นางแมว การทอเสื่อ ยากกลางบ้าน ละครชาตรี นิทานเรื่องปลาบู่ทอง
ปริศนาคำทาย เพลงบอก
3. นิทานเรื่องขุนช้างขุนแผนและวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนเป็นข้อมูลทางคหิชาชาวบ้านหรือไม่
ให้เหตุผลประกอบ
4. ข้อมูลที่เป็นคหิชาชาวบ้านจะต้องมีลักษณะอย่างไรบ้าง จงอธิบายและยกตัวอย่าง
5. ชาวบ้านหรือ FOLK นั้น หมายถึงกลุ่มชนใด กินความกว้างขวางแค่ไหน จงอธิบาย

คำถามประจำบทที่ 2

1. วัฒนธรรมคืออะไร จะแบ่งประเภทได้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย
2. วัฒนธรรมและคหิชาชาวบ้าน มีส่วนสัมพันธ์กันเพียงไร อธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
3. ปัจจัยที่ทำให้วัฒนธรรมแต่ละถิ่น แต่ละสังคมเหมือนกันต่างถิ่นมีอะไรบ้าง อธิบายและ
ยกตัวอย่างประกอบ

คำถามประจำบทที่ 3

1. ข้อมูลทางคหิชาชาวบ้านอาจแบ่งเป็น 2 ประเภทนั้น มีอะไรบ้าง และจงบอกข้อดีข้อด้อย
ของข้อมูลทั้งสองประเภท
2. ผู้รวบรวมข้อมูลและวิทยากรควรมีคุณสมบัติอย่างไร
3. การเลือกหมู่บ้านเพื่อเก็บข้อมูลควรมีหลักเกณฑ์กว้างๆอย่างไร

4. การให้รายละเอียดในบันทึกข้อมูลมีอะไรบ้าง การบันทึกวันเดือนปีที่เก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์อะไร
5. ถ้านักศึกษาจะเก็บข้อมูลต่อไปนี้ นักศึกษาคควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลอย่างไรจึงจะได้ผลสมบูรณ์ที่สุด
 - ปริศนาคำทาย
 - การเล่นเพลงอีแซว
 - ประเพณีวาทพระ
 - เพลงกล่อมเด็ก
 - เครื่องใช้ในครัวเรือน เช่นกระทายชุกมะพร้าว จอบ เสียม เป็นต้น
 - ขนมในงานบุญเดือนสิบชิงช้าไฟ
 - การแต่งกายของชาวเขา
 - ภาษิตพื้นเพ
6. ถ้านักศึกษามันทีกรข้อมูลบางอย่าง เช่นการละเล่นสมัยเด็กๆ คำล่อเล่นของเด็ก จากความทรงจำของนักศึกษาเอง จะถือว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลทางคหิชาชาวบ้านได้หรือไม่ จึงให้เหตุผลอย่างชัดเจน
7. ถ้าวินยากร (FOLK) เล่าเรื่องที่เป็นข้อมูลทางคหิชาบ้านนวกวน หรือใช้ภาษาปาก บางครั้งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศ หยาบโตน นักศึกษาเห็นว่าควรเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เป็นภาษาที่สละสลวย และสุภาพหรือไม่ อย่างไร
8. ข้อมูลที่เป็นวรรณกรรมหลายลักษณะ มีหลายๆสำนวน (VERSION) นักศึกษาคควรวินิจฉัยหรือไม่ว่าฉบับใดเป็นข้อมูลที่คดีที่สุด จึงอภิปรายอย่างละเอียด

คำถามประจำบทที่ 4

1. การจัดหมวดหมู่ข้อมูลมีจุดมุ่งหมายอย่างไรบ้าง
2. ถ้าจัดประเภทของปริศนาคำทายตามเนื้อหาคำตอบ ปริศนาต่อไปนี้จัดอยู่ในประเภทใดบ้าง
ทันเท่าซาใบวาเคียว
เขียวเหมือนพระอินทร์บินเหมือนนก ตรีปากอกนกก็ไม่ใช่
ทันอะไรมีสองกอ
อะไรเอ๋ยมาจากเมืองนอกซีไม่ออกเอาไม้ตะ
อะไรเอ๋ยสี่ตีนเดินมาหลังคามุงกระเบื้อง
สี่สายยานโคงเตง ช่างนอกร่องเพลงช่างในร่องไห
อะไรเอ๋ยช่างนอกประตูไม้ช่างในประตูเหล็ก ฟ้าดินเล็กคากไม้แห้ง
เมื่อนอยนุ่งเสื้อยาว เป็นสาวนุ่งเสื้อกอม
3. ลักษณะเฉพาะของปริศนาคำทายมีอะไรบ้าง จงยกตัวอย่างประกอบ
4. ภาษิตและพังเพยต่างกันอย่างไบบ้าง
5. ที่มาของเพลงพื้นเมืองมีอะไรบ้าง จงยกตัวอย่างประกอบ
6. " เพลงพื้นเมืองหลายประเภทคงเกิดขึ้นเนื่องจากการอาชีพ" ท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้หรือไม่ จงอภิปราย
7. จงพิจารณาเพลงต่อไปนี้ว่าเป็นของภาคใดโดยเฉพาะหรือไม่ และนิยมเล่นกันในเทศกาล
ฤดูกาลใดเป็นกราวๆ หรือใช้เล่นโดยทั่วไป
เพลงบอก เพลงเรือ เพลงพวงมาลัย เพลงอีแซว เพลงโคราช เพลงขอ
8. ถ้าพิจารณาเนื้อหาและลีลาของเพลงกล่อมเด็กอาจแบ่งประเภทได้เป็น 3 ประเภท
มีอะไรบ้าง ยกตัวอย่างประกอบ
9. ที่กล่าวว่า " เนื้อหาของเพลงกล่อมเด็กภาคใต้เป็นการระบายความในใจของผู้ร้อง
เป็นการสั่งสอนชี้แนะ โดยเฉพาะแสดงให้เห็นค่านิยม สภาพสังคมแก่นซึกกว่าเพลงกล่อม
เด็กภาคอื่นๆนั้น" ท่านเห็นด้วยหรือไม่ จงอภิปรายและยกตัวอย่างประกอบ

10. ความเชื่อที่มีเหตุผลแฝงเร้นนั้น มนุษย์สร้างขึ้นมาก้วยเหตุผลใด ยกตัวอย่างประกอบ

คำถามประจำบทที่ 5

1. ข้อมูลประเภทใดที่เน้นการสั่งสอนเกินขีดที่สุก ยกตัวอย่างประกอบว่าสอนอะไร อย่างไร
2. ประโยชน์ที่สำคัญของปริศนาคำทายมีอะไรบ้าง
3. การที่ชาวบ้านพูดถึงเรื่องเพศ ความหยาบโลน ไว้ในข้อมูลต่างๆ เช่นปริศนาคำทาย เพลงชาวบ้าน ฯลฯ จะสรุปได้หรือไม่ว่า ชาวบ้านเหล่านั้นเป็นผู้มีนิสัยผิดไปในทางเพศจริงให้เหตุผล
4. จงพิจารณาข้อมูลต่อไปนี้ว่าเป็นข้อมูลประเภทใด และผู้ศึกษาค้นคว้าได้จากข้อมูลนี้บ้าง

ลูกเอ๋ยลูกสาว	ลูกของชาวเมืองเหนือ
ทาชมันเป็นเนื้อ	ทำอะไรก็ไม่เป็น
หุงข้าวแก่ละหม้อ	สิ้นพินก่อเป็นเกียนเซ็น
บ้างก็สุกบ้างก็ดิบ	บ้างก็เป็นห้องเส้น
หุงข้าวก็ไม่เป็น	หน้าชเลนไม่มีอายเอย
กนลำโพงกาหลักเทอ	ไปเป็นแม่ซัก
ซักให้เป็นเพลง	ซักไปซักมา
ซักให้หว่างขาของมันเอง	ซักให้เป็นเพลง
ลูกสาวชาวเรินออก...เอ้อ...เทอ	
กนสัมปาบเทอ	นั่งลงให้เรียบราบ
กราบนองให้ถวนครบสามที	นโม ก ข รุจักหรือพ้อที่เนื้อดี
นั่งลงครงนี้	ซีคว นโม ให้ เอ้อ...เทอ
5. การละเล่นของเด็ก นอกจากเป็นเครื่องให้ความบันเทิงแล้ว ยังมีคุณค่าอื่นๆอย่างไรบ้าง
6. คติชาวบ้านเป็นเครื่องให้ความบันเทิงกับคนทุกวัย ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อภิปราย

7. คำกล่าวที่ว่า " คติชาวบ้านเป็นกระจกเงาของสังคม " (FOLKLORE IS A MIRROR OF CULTURE) ท่านมีความเห็นต่อคำกล่าวนี้อย่างไร อภิปราย
8. " คติชาวบ้านเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่ต้นจนหลัง ตั้งแต่เกิดจนตาย " ข้อความนี้เป็นความจริงเพียงไร
9. " คติชาวบ้านเป็นเสมือนกรอบของชีวิตเป็นสิ่งควบคุมความประพฤติของคนในสังคม " ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อภิปราย
10. ในปัจจุบันคนเริ่มตื่นตัวหันฟูวัฒนธรรมกันมาก ถ้าท่านเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูวัฒนธรรม ท่านจะมีวิธีการอนุรักษ์ ส่งเสริม ฟื้นฟูวัฒนธรรมอย่างไรบ้าง

ใจกินก่อนนวด ด้วยเป้นยกกะทึงแปรบอกรวเณ้อยลิมเลย ๗๖๐ • ที่นี้จะ
 บอกละแกไขลนนิยาต เปนปละลาจใหจบหนา เปนคภา ๗ แลวลวงวอน
 ไม มีนุ ทอรอนกลา ยากน้หนักหนากินบ่อย ๗ มิใช่บ่อยอย่างคเบา จะบอกละ
 ใจเฟิงการ เปนประต่านไนต่านไซ จะบอกละเกบยมา ถ้แพรกกทไบมะกทเก

วนเมือขง อย่ล็กเลียงทงลกลสมอ อย่ขวงรอกอเห็นยว บอกละเงียว
 รากค้หลวง เภาไม่ลงบอกละคมาจิง ๗ ลังน้ลาคอย ถ้อให้มันแกทค ^{เด็ก}_{ผู้ใหญ่}
 ใจเหมือนกัน ๗๖๐ • ท้าบไซบบอกละวิจลทไหวเว กิริยาใจไมทายลน
 นลายขคนไมทายทจ เปนอมาตเลนยจไซ จะบอกละจงหมา ไบลัพ

คดียาวบ้าน

FL37343123

40.00 B